

Minister Zdrowia

Warszawa, 19-10-2017

MDR.634.125.2017.AWE.Sz.

Szanowne Pani!

W odpowiedzi na pismo z dnia 13 października 2017 r w sprawie inicjatywy ustawodawczej w sprawie zmiany systemu szczepień obowiązkowych i ochronę rodzin, dzieci przed nierzetelnymi lekarzami oraz Sanepidem, który zastrasza Obywateli Rzeczypospolitej Polskiej przekazane do Ministerstwa Zdrowia według właściwości merytorycznej przez Ministerstwo Sprawiedliwości, proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Zakres obowiązkowych szczepień ochronnych i grupy osób obowiązanych do poddania się tym szczepieniom są określone w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1866 z późn. zm.) i rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 849). Jednocześnie przepisy dopuszczają modyfikowanie schematu szczepień w indywidualnych wypadkach. Przyczynami zmiany schematu szczepienia są przyczyny medyczne, o których decyduje lekarz.

W ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2017 r. poz. 125, z późn. zm) w art. 31 szczegółowo uregulowano obowiązek lekarza informowania pacjenta lub jego opiekuna prawnego o rodzaju podejmowanych czynności diagnostycznych i leczniczych, rozpoznaniu choroby, proponowanych oraz

możliwych metodach diagnostycznych, leczniczych, dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania albo zaniechania, wynikach leczenia oraz rokowaniu. Z art. 32 ww. ustawy wynika wymóg uzyskania zgody pacjenta lub jego opiekuna prawnego na leczenie.

W przypadku, gdy rodzice mają wątpliwości, czy zostali prawidłowo poinformowani przez lekarza o następstwach działań leczniczych lub nie zrozumieli informacji, przed ostatecznym złożeniem oświadczenia powinni zwrócić się do lekarza o dodatkowe wyjaśnienia.

Rozpoznawanie niepożądanego odczynu poszczepiennego jest czynnością z zakresu badania stanu zdrowia, rozpoznawania chorób oraz orzekania o stanie zdrowia pacjenta. Właściwie zebrany wywiad lekarski jest szczególnie istotny w procesie diagnozowania i leczenia, jednak jego szczegółowy zakres uzależniony jest od współpracy z rodzicami w tym zakresie. Nie jest on określony w procedurach wynikających z przepisów prawa. Zgodnie z art. 4 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry, lekarz ma obowiązek wykonywać zawód zgodnie ze wskazaniami aktualnej wiedzy medycznej, dostępnymi mu metodami i środkami zapobiegania, rozpoznawania i leczenia chorób, zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz z należytą starannością. Dotyczy to również sposobu przeprowadzania wywiadu lekarskiego oraz ustalania jego zakresu, odpowiednio do indywidualnej sytuacji zdrowotnej konkretnego pacjenta.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania (Dz. U. z 2010 r, poz. 1711, z późn. zm) lekarz, który rozpoznał lub który podejrzewa wystąpienie niepożądanego odczynu poszczepiennego, powinien dokonać jego zgłoszenia państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu właściwemu miejscowo dla siedziby podmiotu leczniczego, w którym to rozpoznanie (podejrzanie) stwierdzono. Rozporządzenie to określa ponadto rodzaje niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteria ich rozpoznawania (wskazuje ich objawy i zespoły kliniczne) na potrzeby nadzoru nad niepożądanymi odczynami poszczepiennymi – w celu ujednoczenia stosowania tych kryteriów przez lekarzy.

Przy zgłaszaniu NOP nie ustala się związku przyczynowo – skutkowego, a jedynie związek czasowy. W przypadku stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości lekarz zobowiązany jest podjąć dalsze działania diagnostyczne i lecznicze niezależnie od tego, czy takie nieprawidłowości pojawiły się w związku czasowym, faktycznym czy bez związku z przeprowadzonymi szczepieniami ochronnymi.

Informuję również, że jeżeli pacjent nie zgadza się z opinią lekarza dotyczącą rozpoznania lub nierozpoznania NOP, ma prawo skorzystać z innej drogi prawnej tzn. może sam zgłosić wystąpienie NOP do Departamentu Monitorowania Niepożądanych Działań Produktów Leczniczych Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

Natomiast w odniesieniu do zarzutów dotyczących nieprawidłowości w działaniach lekarza, uprzejmie informuję, że lekarz podlega odpowiedzialności cywilnej, karnej oraz zawodowej. Ta ostatnia regulowana jest przepisami ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz. U. z 2016 r., poz. 522). W przypadku podejrzenia naruszenia zasad etyki lekarskiej oraz przepisów związanych z wykonywaniem zawodu lekarza, przysługuje wniosek o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego przez rzeczownika odpowiedzialności zawodowej.

Sprawy w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy rozpoznają okręgowe sądy lekarskie i Naczelny Sąd Lekarski.

z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
SEKRETARZ STANU
Józefa Szczurek-Żelazko